

**X Gemeente
X Amsterdam
X**

A wide-angle photograph of a concert in a large, ornate hall. The stage is illuminated with numerous purple laser beams that crisscross the space. In the center of the stage, a large, glowing globe of the Earth is the focal point. Several musicians are performing on stage, including a drummer on the left and a keyboardist on the right. The audience is visible in the foreground, filling the lower half of the frame. The overall atmosphere is energetic and modern.

**VOORTGANGSRAPPORTAGE
UITVOERINGSAGENDA
NACHTCULTUUR**

2023-2026

Voorwoord

Amsterdam en haar nachtleven zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De stad leeft 's nachts op, met haar rijke geschiedenis van underground scènes, iconische clubs en creatieve festivals die wereldwijd bekendheid hebben gekregen. Voor velen, jong en oud, is de nacht de plek waar ze zichzelf ontdekken, vrienden maken, liefdes ontmoeten en vooral zichzelf kunnen zijn. De rijke nachtcultuur is een wezenlijk onderdeel van Amsterdam. Voor hen die met grote liefde voor de stad het initiatief nemen om in de nacht speelruimte te creëren, met nieuwe verhalen die een plek verdienen.

Toen ik in 2021 in gesprek ging met de sector over de Nachtvisie, stonden ze voor enorme uitdagingen met de lange sluiting van het nachtleven door de coronapandemie. Ze hadden geen toegang tot de beschikbare ondersteuning en voelden zich niet erkend als onderdeel van de kunst en cultuur. De gemeente nam toen de eerste belangrijke stap in de erkenning van de nachtcultuur. Die erkenning is sindsdien verder verankerd in het beleid van de Gemeente Amsterdam. Er werken ook talloze talenten in de nacht van de duizenden artiesten die de stad rijk is, de charismatische doorhosts van onze clubs, de licht- en geluidkunstenaars- en technici tot productie en beveiligers. Zij dragen samen zorg voor de onvergetelijke nachten en voor de kwaliteit waar onze nachtcultuur internationaal om bekend staat.

Als ik nu naar onze nachtcultuur kijk zien we weer nieuwe initiatieven ontstaan; jonge Amsterdammers die hun eerste uitgaansjaren misten, ontwikkelen zich als dj's en nemen het initiatief om hun eigen collectieven te vormen. De nacht is ook voor de nieuwe generatie weer een belangrijke plek voor ontmoeting en zelfontdekking.

Met de Uitvoeringsagenda Nachtcultuur vertaalde Amsterdam de ambities uit de Nachtvisie concreet in acties. Er is ruim 2 miljoen euro beschikbaar gesteld voor het vierjarige programma. We kijken in deze voortgangsrapportage terug op wat er voor de nachtcultuur is gedaan, maar

ook naar de toekomst voor nachtbeleid in onze stad, in de vorm van onderzoeken, zoals het locatieonderzoek, subsidieregeling, het verkennen van het agent-of-change-principe en aanbevelingen.

Een goede afstemming en vertegenwoordiging van de sector zijn daarbij essentieel. Even belangrijk is het om de buitenwereld naar binnen te halen: ambtenaren met een achtergrond in de nachtsector, die hun affiniteit met het nachtleven in de organisatie brengen en daarmee ook de bijbehorende cultuur en energie meenemen. De nachtcultuur hangt aan elkaar met liefde en passie van gedreven initiatieven, organisatoren en makers. Zij dragen hun liefde voor de nacht en liefde voor de stad uit van hun concepten tot aan hun bedrijfsvoering.

De afgelopen jaren hebben laten zien hoe essentieel het is om de nachtcultuur niet alleen te koesteren, maar ook actief te ondersteunen en te faciliteren. De internationale belangstelling voor onze aanpak, zoals blijkt uit onze actieve rol in het World Cities Culture Forum en de Night Time Economy Summit, onderstreept dat Amsterdam niet alleen leert van andere steden, maar ook een inspiratiebron is voor steden wereldwijd die werken aan een toekomstbestendige en inclusieve nachtcultuur. Zo blijft Amsterdam een broedplaats voor creatieve vrijheid, diversiteit en vernieuwende muziek- en kunstvormen, en blijft de nacht een plek waar je zonder oordeel jezelf kunt zijn, en waar de stad steeds opnieuw haar belofte waarmaakt.

Inhoudsopgave

Inleiding

1. Ruimte en regelgeving

1. Locatie- en haalbaarheidsonderzoek nachtcultuur
2. Nachtcultuur in het Strategisch Huisvestingsplan Kunst en Cultuur 2023-2027
3. Verkenning Agent of Change-principe
4. Nachtcultuurbroedplaatsen
5. Onderzoek naar behoeften van bewoners
6. Werkgroep nachtcultuur
7. Analyse gemeentelijke regelgeving

2. Vertegenwoordiging sector

8. Overleg gemeente en sector
9. Subsidieregeling nachtcultuur

3. Subsidies en ondersteuning sector

10. Het uitbreiden van de taken van Stichting N8BM met passende financiële ondersteuning
11. Het opzetten van een pilot fonds geluidsbeperking en -isolatie
12. Het maken van ruimte binnen het Kunstenplan voor crossovers van dag- en nachtcultuur
13. Routekaart voor nachtcultuurinitiatieven
14. Onderzoek haalbaarheid van het concept culturele club als juridische entiteit
15. Academie van Clubcultuur

Inleiding

Op verzoek van de raad is een voortgangsrapportage toegezegd naar de stand van zaken over de maatregelen uit de Uitvoeringsagenda. De uitvoering van de maatregelen hebben in de afgelopen jaren waardevolle inzichten opgeleverd over de obstakels waar makers en initiatiefnemers tegenaan lopen, ook waar het de rol van de gemeente betreft.

Er wordt vanuit beleid geadviseerd over de oprichting van en behoud van nachtcultuur; clubs en initiatieven. En vanuit het nachtkloket adviseren we initiatieven. Er wordt ook samen met de stadsdelen aan de opening van nieuwe plekken voor nachtcultuur gewerkt: Nachbar, San Francisco en Contra in Centrum, Multipla en Sissi's in Zuid, De Fik Garden, Der Hintergarten en Club RAUM in Nieuw-West. Met het locatieonderzoek brengen we de noodzaak en kansrijkheid van nieuwe plekken onder de aandacht.

We zijn in de afgelopen jaren ook meer gaan samenwerken en uitwisselen. Bijvoorbeeld met de G4 om van elkaar te blijven leren, uit te wisselen op het gebied van governance en onze lessen en best practices te delen. Het samenwerkingsverband tussen de grote Belgische en Nederlandse steden, dat jaarlijks tijdens Amsterdam Dance Event plaatsvindt, biedt daarnaast een waardevolle gelegenheid om gedeelde uitdagingen én innovatieve oplossingen te bespreken. Hoewel we binnen verschillende regelgevingskaders opereren, biedt juist die diversiteit aan aanpakken veel inspiratie. Zo hoeft niet iedereen het wiel opnieuw uit te vinden, en wordt ook verkend hoe we in de nabije toekomst op sommige thema's gezamenlijk kunnen optrekken binnen Nederland.

Het beleid rond nachtcultuur is volop in ontwikkeling en kenmerkt zich ook door een groeiende internationale behoefte aan kennisuitwisseling. Amsterdam pioniert met verschillende maatregelen uit de Uitvoeringsagenda, waarin voor het eerst concrete maatregelen en financiële middelen zijn vastgelegd voor subsidies voor de nachtcultuur. De Amsterdamse aanpak wekt internationaal veel belangstelling en leidde de afgelopen jaren tot uitwisseling met steden als Berlijn, Wenen, Brussel, Lissabon en Oslo. Dit leverde waardevolle inzichten op, zoals het voorbeeld van een city development tax, waarbij ontwikkelaars verplicht worden om bij nieuwe gebiedsontwikkelingen een deel van de opbrengst terug te laten vloeien naar de stad, bijvoorbeeld door ruimte te reserveren voor cultuur. Ook het gebruik van data als beleidsinstrument is inspirerend, bijvoorbeeld voor het opzetten van nachtbus-pilots of het onderbouwen van het Agent of Change-principe. Andere interessante voorbeelden zijn early warning systems voor geluidsklachten, waarmee sneller en adequater op de klachten kan worden gereageerd, en het multigenerationeel gebruik van ruimtes, waarin wordt uitgegaan van het dagelijks leven van een gemeenschap en meer verbinding wordt gelegd tussen dag- en nachtcultuur, ook in het bijzonder binnen gesubsidieerde instellingen. Op het vlak van financiering valt op dat sommige steden meer aandacht besteden aan ondersteuning van makers in de middenfase van hun carrière en aan structurele financiering van culturele initiatieven. Tot slot zijn er inspirerende voorbeelden van gemeentelijk beheerde locaties die afwisselend door lokale community's worden gerund, zodat er blijvend ruimte wordt gewaarborgd voor experiment en eigenaarschap vanuit de sector zelf.

In dit zich snel ontwikkelende beleidsveld neemt Amsterdam actief deel aan internationale netwerken, waaronder het World Cities Culture Forum, waarvan de Summit in 2025 nachtcultuur als één van de belangrijke thema's had, en de jaarlijkse Night Time Economy Summit in het Verenigd Koninkrijk. Deze samenwerking versterkt de positie van Amsterdam als voorloper in nachtcultuurbeleid en levert waardevolle inzichten op voor de doorontwikkeling van de lokale aanpak. Daarbij staat de wisselwerking tussen ruimte, leefbaarheid en cultuur centraal: thema's die wereldwijd hoog op de agenda staan en waarin Amsterdam met haar benadering zichtbaar bijdraagt aan beleidsinnovatie.

Deze inzet is nu bekroond met toekenning van onze aanvraag om een Leadership Exchange Programme van het World Cities Culture Forum te trekken. Met zeven andere steden werkt Amsterdam het komende jaar samen aan strategieën om de nachtcultuur toekomstbestendig, inclusief en duurzaam te maken. Daarmee wordt de Amsterdamse agenda niet alleen nationaal, maar ook internationaal erkend als een innovatief en richtinggevend beleidsinstrument.

Leeswijzer:

De voortgangsrapportage is onderverdeeld in drie thema's. Voor elk thema zijn meerdere maatregelen opgesteld, in totaal 15. Bij elke maatregel staat ofwel het resultaat, ofwel de huidige stand van zaken beschreven.

1. Ruimte en regelgeving

1. Locatie- en haalbaarheidsonderzoek nachtcultuur

In de Uitvoeringsagenda Nachtcultuur 2023–2026 is een stadsbreed locatieonderzoek aangekondigd. Het doel is om potentiële locaties te identificeren binnen de gemeente die ruimtelijk geschikt zouden kunnen zijn voor het vestigen van nachtclubs. In deze rapportage gaan we in het kort in op de resultaten uit het onderzoek in de bijlage¹.

Traditie van tijdelijkheid

In 2004 startte de gemeente met een traditie van tijdelijke nachtcultuur met de opening van Club 11, in het te slopen Post CS gebouw. Hierna volgden verschillende fantastische tijdelijke nachtclubs in de stad die allemaal hun stempel hebben gedrukt op een tijdperk van de nacht in de stad; van Trouw, Panama, Cruqiusgilde, De Marktkantine, De School, maar ook kleinere locaties als Schietclub en Sexyland. Hoewel de jonge creatieve ondernemers achter deze concepten de tijdelijkheid vaak wel omarmden, als laagdrempelige snelkookpan voor hun ideeën, bewezen deze tijdelijke clubs dat er snel hechte community's ontstaan rondom deze plekken en er een grote behoefte is aan permanente nachtcultuur bij de bezoekers.

Op dit moment zit een groot deel van de nachtcultuur op tijdelijke plekken in transformatiegebieden. Dit feit benadrukt ook de urgentie van de zoektocht naar zowel nieuwe tijdelijke als permanente plekken voor nachtcultuur. Team Nachtcultuur staat in contact met tientallen nieuwe initiatieven die een plek zoeken. Ter illustratie heeft Sexyland World eerder dit jaar haar plek aan de

Noordwal moeten verlaten en staat Der Hintergarten over een maand al op straat.

Omdraaien dynamiek

In de afgelopen jaren hebben nieuwe initiatieven zich soms gevestigd in plekken die vanuit ruimtelijk oogpunt niet geschikt bleken voor nachtcultuur, met soms lange teleurstellende vergunningsprocedures als gevolg. Met dit onderzoek wil het college de bestaande dynamiek ten aanzien van ruimte voor nachtcultuur omdraaien en aangeven waar kansen liggen voor initiatieven.

Kansgebieden en de onderzoekskaart

Het onderzoek kijkt op drie niveaus naar kansen voor nachtcultuur: beleid, ruimtelijk onderzoek en actualiteiten in ruimtelijke ordening en gebiedsontwikkeling. In het onderzoek worden deze drie terreinen afzonderlijk onderzocht en de resultaten over elkaar heen gelegd om tot een complete kaart te komen. Daaruit concluderen we dat:

- Meeste kansrijke locaties liggen in transformatiegebieden: Betrokkenheid in een vroeg stadium helpt bij betere gebiedsinrichting.
- Stadsrand (bedrijventerreinen): extra aandacht nodig voor veiligheid, bereikbaarheid met OV en fiets.
- Stadscentrum: uitdagingen rond integratie in bestaande omgeving, vooral qua geluidsisolatie.
- Niet alle gebieden zijn realistisch:
 - *Sloterdijk II en III* uitgesloten door Provinciaal beleid en afspraken met de Haven
 - *Klaprozenbuurt* is al te ver ontwikkeld

¹ Bijlage: Locatieonderzoek Nachtclubs

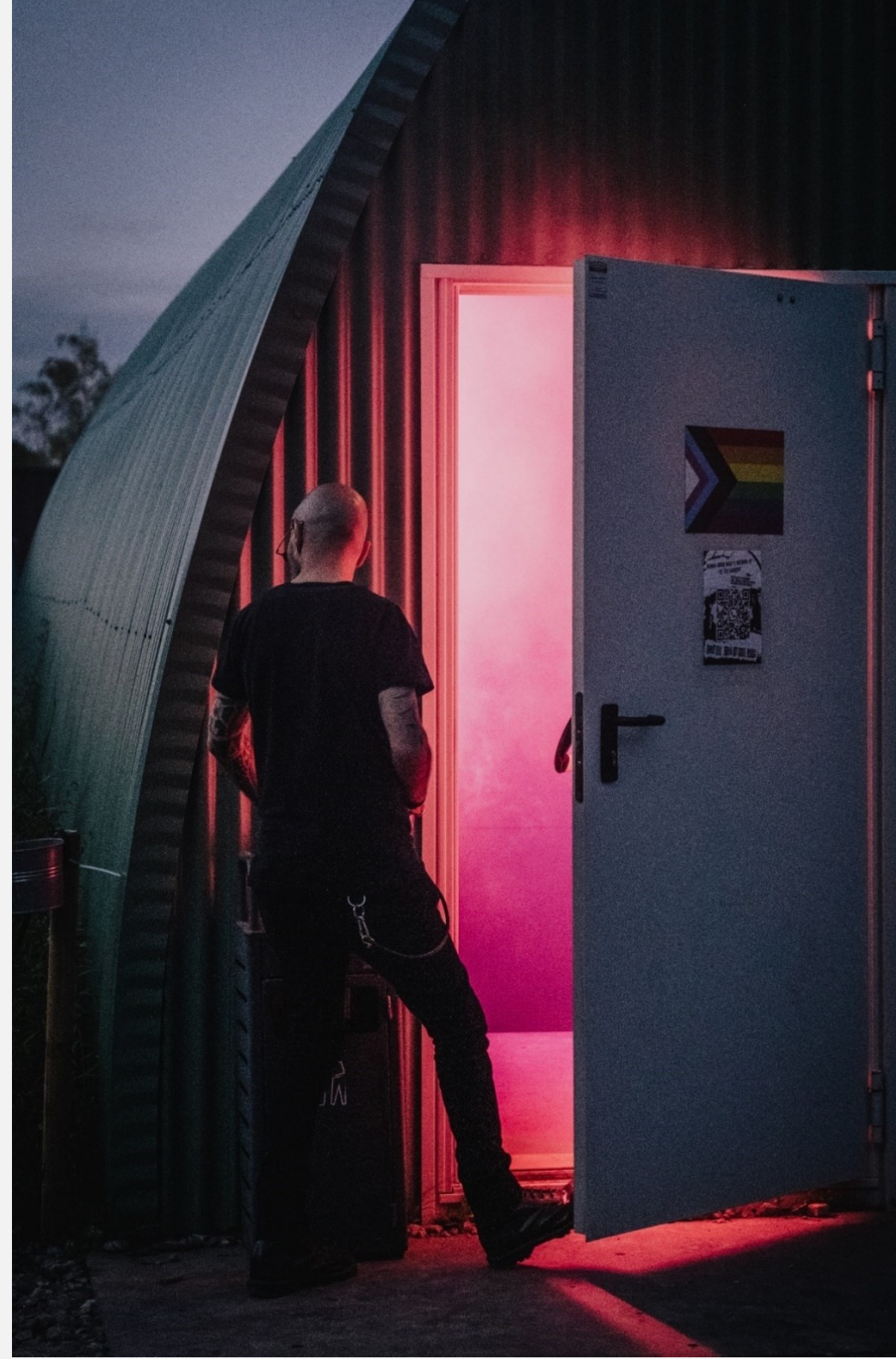
Uit het onderzoek blijkt dat de ruimtelijke spreiding van nachtclubs in Amsterdam onevenwichtig is. Het aanbod concentreert zich vooral in West, Centrum, Nieuw-West en aan de noordelijke IJ-oever. In Zuidoost en Weesp is geen enkele nachtclub aanwezig, terwijl het aanbod in Zuid en Oost beperkt is.

Vervolgacties locatieonderzoek

Als we deze kansgebieden willen ontwikkelen tot potentiële plekken voor nachtcultuur moeten er uitspraken worden gedaan over mogelijkheden voor vergunningen op pandniveau. Dat vraagt om vervolgonderzoek, onder meer op het gebied van de kwaliteit van de openbare ruimte, de toekomstige gebiedsplannen, het huidige gebruik en de algemene veiligheid (zoals fietsroutes, openbare ruimte en VTH-aspecten). De stadsdeeluitwerking van het horecabeleid biedt hier de ruimte voor.

We zien dat de noodzaak van veilig heen- en terugkomen hoog op de agenda staat, maar dat veel clubs zich op afgelegen locaties bevinden. Sommige clubs (en evenementen) nemen hier zelf initiatief in; zoals het inzetten op samen fietsen. Als we naar toekomstige nachtcultuur locaties in de breedte kijken kunnen we het niet los zien veiligheid in de openbare ruimte.

Wat betreft de initiatieven op het water heeft het ruimtelijke onderzoek niet geleid tot nieuwe tijdelijke of permanente plekken. Hier is wel behoefte aan. Er zijn twee initiatieven op het NDSM die geen permanente aanmeerplek hebben, en er is minstens één ander initiatief bekend wat op zoek is naar een locatie op water. Voorgesteld wordt om vervolgonderzoek te doen naar de geïdentificeerde kansen in het onderzoek.

2. Nachtcultuur in het Strategisch Huisvestingsplan Kunst en Cultuur 2023-2027

In 2023 is nachtcultuur opgenomen in het Strategisch Huisvestingsplan Kunst en Cultuur 2023-2027, waarmee een belangrijke stap is gezet om nachtcultuur te integreren in gebiedsontwikkeling, zoals bijvoorbeeld in stadsdeel Noord en het Schinkelkwartier in Zuid. Bij vrijkomende gemeentelijke panden wordt getoetst of deze geschikt zijn voor nachtcultuur, en de gemeente werkt samen met de particuliere sector om geschikte locaties te faciliteren.

In recent geactualiseerde Amsterdamse Referentienorm Maatschappelijke Voorzieningen (2024) is een daarnaast een motivatieplicht opgenomen: als een culturele voorziening in een gebiedsontwikkeling niet wordt ingezet voor een broedplaats of nachtcultuur, moet dit worden onderbouwd. Jaarlijks wordt een inventarisatie gemaakt van nieuwe kansen voor permanente en tijdelijke nachtcultuurvoorzieningen, om flexibel in te spelen op de behoeften van de sector.

3. Verkenning Agent of Change-principe

In 2025 is de verkenning naar de toepassing van het Agent of Change-principe uitgevoerd. Er is met Londen, Toronto, Brussel, Antwerpen en Wenen gekeken naar de toepassing van het principe. In deze rapportage gaan we kort in op de resultaten uit de verkenning in de bijlage².

Het principe is internationaal bekend komen te staan als een manier om nachtcultuur te beschermen tegen sluiting bij nieuwe ontwikkelingen, zoals woningbouw in gemengde gebieden. Het principe wordt succesvol toegepast in steden als Londen en Toronto en creëert daar bewustwording over het

belang van een levendig nachtelijk ecosysteem. Het legt de verantwoordelijkheid voor het voorkomen van hinder bij de nieuwe initiatiefnemer, in plaats van bij de bestaande functies in een gebied. Dit kan bijvoorbeeld door geluidsisolerende maatregelen in nieuwbouw te verplichten, maar ook door waarschuwingsclausules in huur- en koopcontracten op te nemen.

De verkenning heeft aangetoond dat een pilot met een gerichte focus op geluid, nachtcultuur en wonen de eerste logische stap is voor Amsterdam. Dit sluit aan bij de specifieke uitdagingen van onze stad, waar de druk op gemengde gebieden door verdichting en de woningbouwopgave toeneemt. De toepassing van Agent of Change-principe kan niet los worden gezien van een structureel geluidsisolatiefonds. Dit fonds is essentieel om locaties te kunnen blijven ondersteunen met de financiering van geluidsisolerende maatregelen, zodat nachtcultuur en woonfuncties duurzaam naast elkaar kunnen bestaan.

De Amsterdamse aanpak van nachtcultuur onderscheidt zich van steden als Berlijn en Londen. Waar daar de nadruk ligt op het behoud en de bescherming van bestaande clubs en podia via juridische verankering en beleidsinstrumenten als het Agent of Change-principe, richt Amsterdam zich op het verlagen van drempels, het faciliteren van nieuwe initiatieven en het stimuleren van meerstemmigheid binnen de nacht. Deze bredere benadering biedt kansen om een toekomstbestendige nachtcultuur te creëren die ruimte biedt aan zowel bestaande als nieuwe initiatieven.

² Bijlage: Agent of Change? Pas je aan; verkenning voor stad en nacht

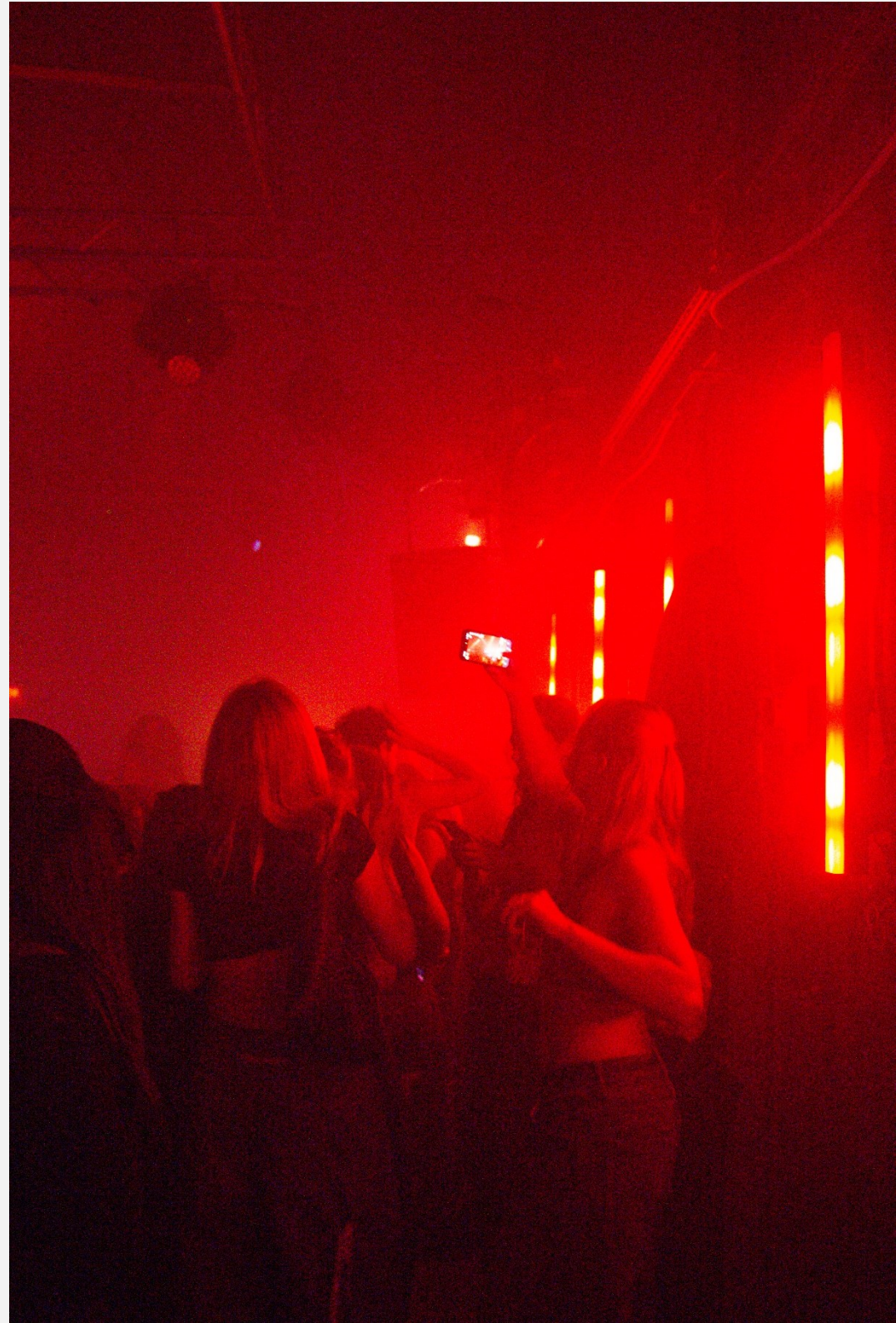
4. Nachtcultuurbroedplaatsen

In de afgelopen periode hebben we ingezet op het creëren en versterken van nachtcultuurbroedplaatsen. Er is €150.000 geïnvesteerd in initiatieven die jonge, diverse makers structurele zeggenschap bieden en kennisuitwisseling stimuleren, zoals mentorprogramma's, artist in residency's en leerscholen. Deze inspanningen hebben bijgedragen aan een inclusievere en professionelere nachtcultuur en een versterkte keten van talentontwikkeling in de stad.

Op dit moment belichamen clubs als RadioRadio, Club RAUM, en eerder ook Sexyland World, De School en Kanaal40 het concept van de nachtbroedplaats. Met artist in residency's en periodieke exposities tijdens clubavonden geven ze een podium aan een groep nieuwe artiesten. Amsterdamse queer makers krijgen fysiek en financieel de ruimte om hun om hun artistieke werk te ontwikkelen en te etaleren in de club. Binnenkort zal het nieuwe initiatief The/M op de NDSM openen met een concept op het snijvlak van expositie en nachtcultuur. NXT Museum opent dit najaar ook een residency programma voor artiesten uit de nacht, waardoor we zien dat de cross-overs tussen verschillende disciplines ook vanuit de museale instellingen worden opgepakt.

5. Onderzoek naar behoeften van bewoners

In de eerste helft van 2025 is door middel van een stadsbrede enquête, aangevuld met focusgroepen en interviews onderzoek gedaan naar de behoeften van bewoners op het gebied van nachtcultuur. Het onderzoek is in de afrondende fase en zal in Q4 met de raad worden gedeeld. Ook een aanvullende verkenning naar het uitgaansgedrag van jongeren onder de 21 jaar zal hieraan worden toegevoegd.

6. Werkgroep nachtcultuur

De maatregelen uit de Uitvoeringsagenda vormen een concrete aanpak om duurzaam verder te bouwen aan de Amsterdamse nachtcultuur. Tegelijkertijd hebben deze maatregelen ook impact binnen de gemeentelijke organisatie. Een gewaarborgde, bestendige en florerende nachtcultuur is mede afhankelijk van een gezamenlijke interne inspanning en daartoe moet Kunst en Cultuur intensief samenwerken met de volgende afdelingen en directies en afdelingen: Economische Zaken (coördinerend), Bureau Broedplaatsen, Stedelijk Evenementen Bureau, Ruimte en Duurzaamheid, Maatschappelijke Voorzieningen, alle stadsdelen en stadsgebied Weesp, Vergunningen, Toezicht en Handhaving, Onderzoek, Informatie en Statistiek, Grond en Ontwikkeling, Openbare Orde en Veiligheid en de GGD.

Sinds de vaststelling van de Uitvoeringsagenda Nachtcultuur merken we dat deze samenwerking steeds beter verloopt: collega's weten elkaar sneller te vinden, informatie wordt efficiënter gedeeld en concrete samenwerking met broedplaatsen, evenementen en stadsdelen neemt toe. Tegelijkertijd is er nog geen structureel terugkerend overleg, zoals een beleidstafel of kwartaaloverleg, dat de interne coördinatie borgt. Dit beperkt de slagkracht en de mogelijkheid om structureel kennis en capaciteit te bundelen.

De capaciteit in de organisatie blijft een aandachtspunt: veel afdelingen geven aan dat het lastig is structureel tijd en middelen vrij te maken voor nachtcultuur. Het inbedden van een integrale werkvorm hangt daarom sterk af van de inzet van andere afdelingen. Het is essentieel dat voldoende capaciteit en tijd beschikbaar worden gesteld, wat niet alleen financiële middelen vraagt, maar ook een duidelijke prioritering binnen de organisatie. Nationale voorbeelden, zoals Rotterdam en Den Haag, kennen een

zogenaamde Nachtdienst, waarin een vast team met interdisciplinaire afdelingen structureel inzet op nachtelijke vraagstukken en snel kan schakelen bij incidenten of nieuwe initiatieven.

Om te zorgen dat het omarmen van nachtcultuur niet bij beleid blijft, maar ook doorwerkt tot aan de uitvoering en in de stadsdelen, blijven wij inzetten op het inbedden van de huidige werkgroep nachtcultuur in de ambtelijke organisatie. Dit betekent dat alle directies het dossier nachtcultuur beleggen binnen de bestaande inzet en dat het wordt doorontwikkeld naar een gemeentebreed, interdisciplinair en flexibel inzetbaar team. Dit team kan bestaan uit vertegenwoordigers van Kunst en Cultuur, Toezicht en Handhaving, Openbare Orde en Veiligheid, Evenementen en andere relevante afdelingen, zodat kennis, capaciteit en korte lijnen structureel geborgd zijn.

7. Analyse gemeentelijke regelgeving

De ambtelijke handleiding voor nachtcultuur is in ontwikkeling in samenwerking met de stadsdelen, Ruimte en Duurzaamheid en Vergunning, Toezicht en Handhaving. Hierin worden lessen meegenomen uit eerdere Evaluatie Club RAUM, de motie rondom gemeentelijke processen, de rol van Team Nachtcultuur in ruimtelijke processen, de borging van de "ja, tenzij"-benadering en de inzet van modelvergunningen. De komende periode wordt de handleiding getoetst op uitvoerbaarheid en afgestemd met interne partners en met input van vertegenwoordigers van de nachtcultuursector. Zodra de handleiding gereed is, uiterlijk februari 2026, wordt de raad hierover geïnformeerd.

2. Vertegenwoordiging sector

8. Overleg gemeente en sector

Sinds de aanstelling van de nieuwe nachburgemeester in 2023 is een structureel overleg ingericht met Team Nachtcultuur, de Nachtraad en de wethouder Kunst en Cultuur. We werken de komende tijd samen met de Stichting Nachburgemeester aan verbreding van de representatie van de nacht in de bestaande organen als de Nachtraad. Wij vinden het belangrijk om de verschillende geluiden en perspectieven uit de stad te horen en erkennen, zodat de diversiteit aan initiatieven en belangen binnen de nachtcultuur nog beter wordt weerspiegeld. Daarom zetten we ook in op samenwerking met nieuwe initiatieven die de stemmen van de nacht vergroten, zoals Institute for Nightculture (INC), maar ook het initiatief van Garage Noord om een jongerenraad op te richten binnen hun nieuwe Stichting Garage Noord.

9. Subsidieregeling nachtcultuur

In mei 2024 hebben wij, samen met het Amsterdams Fonds voor de Kunst (AFK), de eerste subsidieregeling voor nachtcultuur gelanceerd. Deze regeling was nodig omdat initiatieven uit de nachtcultuur vaak niet voldeden aan de criteria van reguliere subsidiestromen, bijvoorbeeld door hun informele organisatievorm of afwijkende werkwijze. De regeling bood laagdrempelige toegang tot financiering voor jong talent en initiatieven gericht op thema's zoals diversiteit, inclusie en duurzaamheid.

De eerste twee rondes van de regeling zaten binnen enkele minuten vol, wat de grote behoefte aan ondersteuning in de sector onderstreept. In 2025 hebben wij een derde ronde gelanceerd, met een extra budget van €198.000 euro bovenop het oorspronkelijke bedrag van €1.164 miljoen.

Uit de evaluatie is gebleken dat de regeling goed aansloot bij de doelgroep en heeft bijgedragen aan talentontwikkeling, community-vorming en professionalisering van de sector. Een andere uitkomst is dat aanvragers nu bekend zijn met het AFK en hebben kennisgemaakt met aanvragen het aanvragen van subsidies. Ook is vanuit het AFK kennisgemaakt met de doelgroep en dit heeft geleid tot de verbreding van de reguliere projectsubsidie. Tegelijkertijd zijn verbeterpunten geïdentificeerd, zoals meer ondersteuning bij begrotingen en het bieden van voorbeelden voor aanvragen.

Voorbeelden van ondersteunde projecten zijn: Sober Clubbing: die nuchtere clubnachten organiseerde waarin muziek, visuals en beleving centraal staan, gericht op een breed publiek dat nieuwe ervaringen wil opdoen. RARA FM Academy richt zich op jonge dj's en producers en biedt workshops, masterclasses en podiumervaringen om hun talent verder te ontwikkelen. EchoNOW creëert een platform voor opkomende artiesten om hun muziek te presenteren, kennis te delen en zich professioneel te ontwikkelen binnen de Amsterdamse nachtcultuur. Deze initiatieven versterken de sector en bieden ruimte aan een nieuwe generaties makers.

Met deze regeling is een belangrijke stap gezet in het toegankelijk maken van subsidies voor de nachtcultuur. De behoefte aan ondersteuning is groot, net als de vraag naar een vervolg op deze subsidie. De inzichten uit de evaluatie worden meegenomen in de doorontwikkeling van de bredere projectsubsidieregeling van AFK, waarmee wij de sector structureel willen versterken.

3. Subsidies en ondersteuning sector

10. Het uitbreiden van de taken van Stichting N8BM met passende financiële ondersteuning

In de Uitvoeringsagenda Nachtcultuur is structurele financiering voor Stichting Nachtburgemeester opgenomen. Voorheen werd de stichting incidenteel gesubsidieerd vanuit verschillende gemeentelijke programma's, waaronder veiligheid. Na COVID is de organisatie opnieuw opgestart met een nieuwe nachtburgemeester en sindsdien bezig met professionalisering.

De afgelopen jaren is een structureel overleg ingericht tussen Stichting Nachtburgemeester, de Nachtraad en de wethouder Kunst en Cultuur. Hoewel dit een belangrijke stap vooruit is, blijft er ruimte om andere initiatieven en stemmen in de stad te betrekken. Diversiteit en representatie in de nachtcultuur blijven voor de gemeente namelijk belangrijke uitgangspunten.

De aanstelling van een nieuwe Raad van Toezicht bij Stichting Nachtburgemeester in 2025 geeft vertrouwen dat de stichting verdere stappen zal zetten, bijvoorbeeld in het verbeteren van het subsidieproces. Het uitbreiden van de taken van de stichting met passende financiële ondersteuning is een belangrijke stap, waarbij we ook blijven inzetten op meerstemmigheid en samenwerking binnen de sector.

11. Het opzetten van een pilot fonds geluidsbeperking en -isolatie

In 2024 en 2025 is ervaring opgedaan met het vergoeden van isolatiematerialen en werkzaamheden. Enerzijds om locaties geschikt te maken voor nachtcultuur, anderzijds om nachtclubs tegemoet te komen die

hier al mee bezig waren. Voor deze pilot was €200.000 beschikbaar vanuit de Uitvoeringsagenda Nachtcultuur. Geluidsisolering is echter zeer kostbaar, waardoor al snel duidelijk werd dat dit bedrag enkel een paar organisaties voor een klein deel zou kunnen helpen. Bij de toekenning van bijdragen is nadrukkelijk rekening gehouden met diversiteit in zowel de initiatieven als de hulpvragen. Door samenwerking met Aanpak Binnenstad en de bijbehorende subsidie, en met Bureau Broedplaatsen, is het bereik van de pilot vergroot en konden meer organisaties geholpen worden. Sinds het voorjaar van 2025 hebben we vijf nachtcultuurlocaties ondersteund met de financiering van geluidswerende maatregelen. Hierbij ging het in sommige gevallen om een opstartbudget, en in andere gevallen om een cruciale bijdrage om bestaande klachten van geluidsoverlast te minimaliseren. Deze inzet wordt in het voorjaar van 2026 geëvalueerd. In Q1 2026 worden de resultaten hiervan gedeeld met de gemeenteraad.

12. Het maken van ruimte binnen het Kunstenplan voor crossovers van dag- en nachtcultuur

In het najaar van 2023 hebben wij in de Hoofdlijnen Kunst en Cultuur 2025-2028 de nachtcultuur expliciet opgenomen als belangrijk onderdeel van het Kunstenplan. Hiermee willen wij de verbinding tussen dag- en nachtcultuur versterken en culturele instellingen aansporen om ook in de nacht te programmeren of samenwerkingen aan te gaan met nachtinitiatieven. Dit is verder uitgewerkt in het Kunstenplan 2025-2028 (vastgesteld in het najaar van 2024), waarin voorbeelden zoals de Melkweg, Sexyland en het Stedelijk Museum Amsterdam worden genoemd als instellingen die crossovers tussen dag en nacht realiseren.

Daarnaast is ook in het Kunstenplan opgenomen dat wij nieuwe culturele verbindingen in nachtbroedplaatsen stimuleren, zoals de eerste nachtbroedplaats die in 2025 in Club RAUM is geopend. Met deze aanpak versterken wij de positie van de nachtcultuur in Amsterdam en bieden wij ruimte voor talentontwikkeling, artistiek experiment en samenwerking tussen verschillende culturele disciplines.

13. Routekaart voor nachtcultuurinitiatieven

Als een van de eerste acties na de vaststelling van de Nachtvisie is het spreekuur nachtcultuur ingericht. Elke laatste donderdag van de maand is een middag gereserveerd om laagdrempelig aan tafel te gaan met de gemeente over alle soorten nachtinitiatieven.

Initiatieven die vragen hebben over bijvoorbeeld subsidies, vergunningen of beschikbare locaties, kunnen zich aanmelden voor het Spreekuur Nachtcultuur via de gemeentelijke nachtcultuurpagina. Afhankelijk van de vraag schuiven collega's van andere afdelingen aan om mee te denken of om het initiatief verder te begeleiden binnen de organisatie.

Sinds het eerste spreekuur van Loket Nachtcultuur, op 27 januari 2022, zijn er rond de 50 initiatieven langs geweest voor een gesprek. Omdat wij streven naar toegankelijkheid en flexibiliteit, wordt in urgente gevallen soms buiten de vaste spreekuurdata om afgesproken. Deze afspraken zijn niet meegeteld in het genoemde aantal.

De verschillen tussen de initiatieven kunnen niet groter zijn: leeftijden, disciplines, ervaring en ambities liepen ver uiteen. Van dance-events in het Flevopark tot line dance avonden in een bouwkeet in de Sluisbuurt.

Van gevestigde non-profitorganisaties tot jongeren die hun eerste dromen werkelijkheid proberen te maken. Dankzij deze gesprekken heeft de gemeente voor velen een gezicht gekregen en is de drempel om met de gemeente in gesprek te gaan verlaagd. Ook in de toekomst blijft dit het streven. De uitdaging is daarbij om de komende jaren een nog breder publiek te bereiken, bijvoorbeeld door het spreekuur afwisselend op locatie in de stadsdelen te organiseren.

In het voorjaar wordt, in samenwerking met Ruimte en Duurzaamheid, gewerkt aan een Routekaart voor nachtcultuurinitiatieven. Daarmee willen we de volgende stap zetten: van persoonlijke ondersteuning naar duidelijke, toegankelijke en eenduidige informatievoorziening voor iedereen die zich inzet voor de Amsterdamse nacht. Deze routekaart helpt initiatiefnemers beter hun weg te vinden binnen gemeentelijke procedures.

14. Onderzoek haalbaarheid van het concept culturele club als juridische entiteit

Dit is meegenomen in de verkenning Agent-of-Change-principe en benoemd in de aanbevelingen.

15. Academie van Clubcultuur

Vanuit het doel om de keten talentontwikkeling in de nachtcultuur te ondersteunen is Institute for NightCulture (INC) eind 2024 opgericht. In deze maatregel beschrijven we het faciliteren van een *Academie van Clubcultuur*, bedoeld om kennis en ervaring rond nachtcultuur te behouden en nieuwe generaties te ondersteunen. Het afgelopen jaar is de organisatie niet enkel gestart met de fysieke inrichting van hun locatie aan de Halvemaansteeg, maar ook met het opbouwen van een governance-structuur waarin jonge stemmen uit de nacht nadrukkelijk vertegenwoordigd zijn. In de komende periode ligt de focus op het verder vormgeven van programma's, partnerschappen en kennisdeling binnen en buiten de stad.

Colofon

Uitgave

Gemeente Amsterdam
Economische Zaken en Cultuur
Postbus 202
1000 AE Amsterdam

Tekst en samenstelling: Team Nachtcultuur

Vormgeving: Team Nachtcultuur

Fotografie: Radio Radio, Skatecafé Karin en Yvonne, De Fik Garden

Amsterdam, oktober 2025

